

Box 556 80, 102 15 Stockholm
M: info@li.se
T: 08 -762 65 00

REMISSVAR PÅ PROMEMORIAN GENOMFÖRANDE AV EU:S ENGÅNGSPLASTDIREKTIV OCH ANDRA ÅTGÄRDER FÖR EN HÅLLBAR PLASTANVÄNDNING, M2020/020

Till

m.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till anna.cedrum@regeringskansliet.se
malin.johansson@regeringskansliet.se

Livsmedelsföretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation för livsmedelsföretag i Sverige. Livsmedelsföretagen har omkring 800 medlemmar som representerar alla varianter av svenska livsmedelsföretag; små och stora med svenska och utländska ägare, familjeägda, jordbrukskooperativ börsnoterade med flera.

Livsmedelsföretagen tackar för möjligheten att lämna synpunkter på denna remiss. Livsmedelsföretagen delar Sveriges och EU:s ambition att minska vissa plastprodukters negativa miljöpåverkan. Plast är en viktig förpackningstyp för livsmedels- och dryckesbranschen med enastående egenskaper som gör medger en säker transport och förvaring av livsmedel.

Sammanfattning

- Ambitionen bör vara ett harmoniserat genomförande av SUP-direktivet i alla medlemsstaterna eftersom både handeln med förpackningar och livsmedel är internationell.
- Då kommissionens vägledning till vad som skall anses vara en engångsplastprodukt inte är publicerad innan remisstiden går ut skickar vi in detta svar utan att ha tillgång till denna grundläggande definition. Hade vi haft det hade kanske våra avväganden i vissa frågor varit annorlunda eller tydligare.
- Livsmedelsföretagen ser positivt på att utredningen i huvudsak följt direktivet i sina förslag till implementeringen.
- Förslaget om att det skall införas ett retursystem för återanvändbara matlådor och muggar, 8.1, är genomgripande och behöver därför en egen mer omfattande konsekvensutredning för att säkerställa att det är hanterbart och miljömässigt hållbart jämfört med andra alternativ som t.ex. ett återvinningssystem.
- Om nedskräpningsavgifter för att bekosta städning på platser utomhus av produkter som omfattas av direktivet, ska debiteras producenter måste kriterierna för hur avgiften beräknas ske på ett korrekt, transparent och konkurrensneutralt sätt baserat på ett representativt och nationellt urval av skräpmätningar. Skräpmätningar bör således genomföras oftare än vart tredje år samt vara representativa för nedskräpningen under ett helt kalenderår för att möjliggöra såväl korrekta som konkurrensneutrala beräkningar.

LIVSMEDELSFÖRETAGEN

- Livsmedelsföretagen stöder förslaget att lagen om förbud mot nedskräpning skärps så att även ringa nedskräpning omfattas. För att denna skärpning skall ha någon effekt så behöver uppföljningen av lagen förbättras så att fler lagförs.
- Livsmedelsföretagen anser att kravet på att förpackningar skall kunna materialåtervinnas är en genomgripande och tvingande förändring av modellen för hur förpackningar cirkulera på marknaden jämfört med idag. Det behövs därför en egen konsekvensutredning av detta specifika förslag.
- Livsmedelsföretagen anser att införandet av sanktionsavgiften för kravet på märkning av alla engångsartiklar som omfattas av märkningskravet måste skjutas upp till minst 3/7 2022 eftersom både den delegerade akten och vägledningen kommit försent för att ge en rimlig övergångstid.
- Livsmedelsföretagen anser att förslaget om renhållningsavgift för information leder till både regel- och administrativt krångel samt saknar företagsperspektiv. Promemoria föreslår nedskräpningsavgifter i kapitel 10.4 som skall fördelas ut till kommunerna införs dessa avgifter borde de rimligtvis även både räcka till och täcka kommunerna kostnad för att informera om avfallshantering speciellt då detta är något som kommunerna gör redan idag.
- Livsmedelsföretagen anser att eftersom det redan finns en punktskatt på portionssnus och därför bör det inte omfattas av de åtgärder som föreslås i denna promemoria.

Kapitel 7.1 Förbud mot engångsplastprodukter enligt engångsdirektivet, §13 förordningstexten. Livsmedelsföretagen förstår inte varför ordning på uppräknigen av engångsprodukter har ändrat jämfört med direktivet och varför den inbördes ordning som skrivs har valts. Det blir bara förvirrande när olika produkter av expanderad polystyren inte hålls ihop och det blir svårt att jämföra med direktivet. Övergångstiden för detta förbud kommer bli mycket kort jämfört med den framförhållning som det normalt sett arbetas med i industrin.

Kapitel 7.4 Förbud mot muggar som innehåller mer än 10% plast
Förbudet mot engångsmuggar av plast är mer långtgående än SUP-direktivet kräver. Vilket gör att Livsmedelsföretagen motsätter sig att det införs.
Skulle man ändå välja att införa ett förbud så föreslår vi att taket för plastinnehåll sätt på samma nivå som i Frankrike, 15% och sedan trappas ned över tid i samklang med teknikutvecklingen. 10% är idag för lågt för att läskmuggar skall hålla tätt. Förslaget bör dessutom innehålla ett undantag för muggar som består till hög andel eller helt av återvunnen plast eller biobaserad råvara och som är återvinningsbara. De har en väsentligt lägre klimatpåverkan. Det är viktigt för att säkerställa att man inte byter till andra alternativ med mer klimat- eller miljöpåverkan speciellt för de produkter där det är viktigt med en transparent mugg. Bra att det finns en rimlig övergångstid och att eventuellt förbudet träder ikraft först 1/1 2024.

Kapitel 8.1 Återanvändbara muggar och matlådor skall till handhållas
Livsmedelsföretagen anser att det vore helt orimligt att lägga detta belastande krav på företagen när frågan är så undermåligt utredd och när risk för negativa miljöeffekter föreligger. De frågor som uppkommer i samband med förslaget behöver en egen utredning och konsekvensbeskrivning för att säkerställa att denna lösning leder till positiva miljöeffekter innan ett sådant belastande krav kan införas. I denna utredning bör alternativa lösningar tas med då engångsprodukter inte behöver vara dåliga om de samlas in och återvinns.
Livsmedel kräver noga hygien och kvalitetssäkrat handhavande. Använda lådor och behållare måste ingå i ett kontrollerat system för återlämning, disk och distribution. Lådorna måste designas för att inte

läcka, men också för att hålla för disk och transport och inblandade aktörer måste vara överens om utformningen. Detta förutsätter ett antal aktörer som är villiga att gå in med kapital och ansvar för något sådant. I dagsläget finns få exempel att jämföra med, ett kan eventuellt vara de svenska returglasbolagen som drivs av Sveriges Bryggerier.

Det finns många praktiska aspekter att beakta, det krävs en huvudman som kan administrera tillverkning och insättning av förpackningar, kontrollera flöde och fördela kostnader. För att förstå miljönyttan i ett optimalt system för returbara livsmedelsbehållare bör man mäta miljöpåverkan i alla delar. Hur ser den optimala muggen eller mathållaren ut? Hur många vändor måste den tåla för att vara mer hållbar än en engångsförpackning? Hur ska disken ske och hur mycket energi kräver det? Hur skall logistiken se ut? Frågetecken uppstår också om systemen ska vara lokala, regionala eller rikstäckande. För att ett sådant system ska fungera behöver också konsumenterna vara villiga att delta i systemet. Det krävs tillgänglighet, information och tydlighet. Läckage från systemet behöver också hanteras och flergångsförpackningarna borde därför omfattas av producentansvaret och beläggas med en förpackningsavgift

Av ovanstående borde det vara klart att implementeringstiden på 2,5 år är för kort. Det är oklart vem som ska initiera detta och vara huvudman för ett sådant system och vad som krävs för att behållarna ska vara både attraktiva för konsument och livsmedelssäkra.

Vi anser dessutom att det inte ska vara tvingande att tillhandahålla flergångsförpackningar om man övergår till biobaserad och återvunnen plast, alternativt andra återvinningsbara material.

Kapitel 8.2 undantag från 8.1

Bra att det föreslås undantag för små företag men om detta undantag verkligen skall vara till hjälp för mindre företag behöver antalet höjas både initialt och på sikt. Det f.n. de allra minsta med en omsättning på ca 10 miljoner som klara den initiala gränsen på 100 muggar/matlådor per dag. Företag med dubbla omsättningen är fortfarande små. Det nuvarande förslaget kommer troligen bara vara till lättnad för de, troligen större företag, som undantagsvis skickar med gästerna en kaffe eller en doggy bag. Bra att beräkningen är ett genomsnitt av de muggar och matlådor som används under ett kalender år delat med antalet dagar serveringen varit öppen så att utjämning kan ske t.ex. mellan sommar och vinter.

Kapitel 9.1 Fler plastflaskor och metallburkar ska samlas in genom retursystemet §2 och 10 i 2005:220 Utredningen föreslår att fler förpackningar för olika typer av dryck ska ha krav på sig att ingå i ett retursystem för att få säljas. Saft- och juiceflaskor redan på väg in på frivillig väg i Returpacks system. Livsmedelsföretagen ser positivt på utökningen av anslutna aktörer till pantsystemet. Det kommer vara viktig med samarbete i kedjan kring det utvecklingsarbete som behövs för att på sikt kunna inkludera även flaskor och burkar med mjölk innehållande drycker då det inte skulle vara effektivt eller ekonomiskt försvarbart att etablera ett separat pantsystem för dessa. De kan f.n. enligt Returpack vara svåra att hantera i systemet och riskerar att försämra kvaliteten på den återvunna plasten. För köpare och användare av PET-plasten i det cirkulära systemet, är det av yttersta vikt att kraven tar hänsyn till återvinningssystemets förmåga att hantera nya produkter.

Kapitel 10.3.2 insamling av förpackningsavfall utomhus

Livsmedelsföretagen lämnar ingen kommentar då detta inte är ett förslag utan en bedömning av utredningen och frågan hänvisas av utredningen till översynen av kraven på tillstånd för insamlingssystem 2018:1462.

Kapitel 10.3.3 Ett retursystem skall tillhandahålla insamlingskärl på platser utomhus där kommunen har renhållningsansvar.

Livsmedelsföretagen tycker att det är positivt att kommunerna skall underlätta för insamlingsbolagen att sätta upp insamlingsbehållare för returflaskor och burkar då det är värdefullt för producenterna att få

tillbaka så mycket flaskor och burkar som möjligt. Detta är dock en investering som indirekt måste göras av producenterna via Returpack, vilket pekar på det orimliga i att kräva att producenter som ingår i ett retursystem och redan investerar betydande summor, också ska betala ytterligare för konsumenternas nedskräpning genom en avgift. Vi anser därför att förpackningar som ingår i ett retursystem inte skall omfattas av nedskräpningsavgiften i kapitel 10.4

Kapitel 10.4 Avgift för att bekosta städning av produkter som omfattas på platser utomhus. Livsmedelsföretagen kommenterar detta med avseende på matlådor, muggar och lock, flexibla omslag, plastflaskor för dryck. Förpackningar som redan omfattas av ett retursystem dvs i detta sammanhang t.ex. PET-flaskor <0,6 L bör inte beläggas med nedskräpningsavgift, se kommentar till kapitel 10.3.3 Om städavgifter ska debiteras producenter måste kriterierna för hur avgiften beräknas ske på ett korrekt, transparent och konkurrensneutralt sätt baserat på ett representativt och nationellt urval av skräpmätningar. En eventuell avgift behöver även revideras oftare än vart tredje år samt baseras på tydliga kriterier med avseende på utformning, frekvens och tidpunkter. Mätningarna behöver även vara representativa för nedskräpning under hela året för att inte missgynna säsongprodukter. I §35 (sid 48) är det inte specificerat med vilken frekvens eller noggrannhet som Naturvårdsverket skall göra skräpmätningar av de olika engångsartiklarna som omfattas av föreskriften. Detta gör att underlaget riskerar att inte vara representativt för hela året samt missgynna olika avgiftsbelagda skräpsorter. Om kvalitén på underlaget inte är tillräcklig anser vi att sättande av avgifterna riskerar att bli rättsosäkert. Det bör även säkerställas att om det sker en minskning av olika avgiftsbelagda skräpsorter att dessa även ges motsvarande avgiftslättnad. En sådan minskad "avgiftsintäkt" ska heller inte kunna vältras över på andra produkters avgifter så att dessa skräpsorter får högre avgifter bara för att kommunerna ska erhålla samma utbetalning från NV.

Det är viktigt att kommunernas redovisning 32§ (sid 47) av kostnader regelbundet granskas och utvärderas för att säkerställa likvärdighet och att bidra till att det skapas incitament för kommunerna att effektivisera sitt arbete med insamlingen av skräp i utomhusmiljöer.

För att minska den administrativa bördan för företagen bör rapportering samordnas med befintlig rapportering till producentansvaret och vara grund för NV rapportering till EU.

Det är viktigt att begreppet producent blir tydligt så att inte samma förpackning beläggs med dubbla avgifter. I 19§ (sid 45) framgår att olika producenter kan vara avgiftsskyldiga för samma produkt men NV kan sätta ned eller efterskänka avgiften. Detta verkar vara ett utomordentligt krångligt sätt som ökar den administrativa bördan för företagen och verkar inte i riktning mot regelförenkling. Det måste finnas en annan lösning för detta. I avgiftssystemet till det befintliga producentansvaret så finns inte detta problem och vi anser därför att en eventuell nedskräpningsavgift skall hanteras på samma sätt som det nuvarande producentansvaret. Till stöd för detta resonemang kan risken för att en förpackning skall bli skräp beaktas. En förpackning som säljs till ett i Sverige producerade företag riskerar inte att bli skräp på gator och torg förrän den är fylld. Förpackningsmaterial som av någon anledning inte når konsumentledet blir verksamhetsavfall och hanteras den vägen. Material Economics som på Naturvårdsverkets uppdrag har tagit fram underlag för plastsamordningen visar dessutom att den plast som används i Sverige till största delen är importerad och att den plast som tillverkas i Sverige huvudsakligen exporteras vilket ytterligare krånglar till hanteringen om nedskräpningsavgiften hanteras på annat sätt än den befintliga förpackningsavgiften.

Det bör även övervägas om produkterna klarar av att bära kostnaderna eftersom även förpackningsavgifterna också kommer att öka. Det är trots allt inte producenterna som skräpar ned utan konsumenterna. Producenterna står även för kostnaderna att informera konsumenterna, samhället behöver som motprestation ha en bättre uppföljning av lagen om nedskräpningsförseelse se punkt 20.1.

Kapitel 10.5 Lämna uppgifter till naturvårdsverket

För att säkerställa att uppgiftslämnandet inte blir mer administrativt tyngre än nödvändigt för företagen är det viktigt att Naturvårdsverket här använder sig av portalen Verksamt.se där de flesta företagsuppgifter säkert redan finns.

Kapitel 10.6.2 Mål för minskad nedskräpning utomhus

Livsmedelsföretagen tycker det är bra med ambitiösa mål för minskad nedskräpning men för att detta skall lyckas behöver lagen om förbud mot nedskräpning skärpas så som föreslås i kapitel 20.1 samt att fler lagförs.

Förslaget anger att nedskräpningen ska minska med 50% mellan 2024 och 2030. Vi vill påpeka vikten av att ha en bra och genomtänkt mätmetod redan vid noll-mätningen 2024. Det blir till exempel missvisande att jämföra en mätning från vintertid med en mätning från sommartid. När nedskräpningen minskar är det viktigt att detta återspeglas i de avgifter som läggs på producenterna.

Kapitel 10.6.3 och .4 Skyldighet att etablera ombud

Livsmedelsföretagen stödjer detta förslag då det minskar risken för s.k. "fri åkare" och att fler kommer vara med och bidra till att finansiera insamlingssystem och nedskräpningsavgifter.

Kapitel 11 Krav på märkning på av alla engångsartiklar som omfattas av märkningskravet som är engångsplastprodukter

Vägledningen och delegerad akt har kommit sent. Industrin har inte haft tillräckligt med tid för att kunna implementera märkningskravet. Även om separat etikettering är tillåtet under en begränsad tid, så har förpackningslinjerna inte alltid den tekniska kapaciteten för att kunna lägga till en separat etikett och kan därför kräva manuell hantering som är både långsamt och har höga kostnader. Därför borde kravet på märkning skjutas med 12-18 månader och även införandet av sanktionsavgiften uppskjutas, 11 kap. 19 b § förordningen om miljöskänkelsavgifter.

Det är viktigt att ta hänsyn till de ledtider som uppstår när varor redan satta på marknaden ska ut till konsument, det vill säga varor som redan sålts av muggproducenter till bland annat bryggerierna. Det kan finnas en inte helt obetydlig andel sådana engångsmuggar, då alla planerade event, festivaler och tillställningar som planerades för 2020 fick ställas in på grund av covid-19. Dessa muggar är redan ute på marknaden, men ligger i lager och kommer troligen ut till konsument under sommaren och hösten 2021, givet att pandemin tillåter. Det är viktigt att dessa, redan producerade och sålda plastmuggar, används för att undvika plastspill. Det finns en risk att de slängs om det kommer krav på att märka upp dessa manuellt med enskilda klisterlappar om tolkningen av "har satts på marknaden" tillämpas olika. Separata etiketter borde vi behov även kunna användas utan tidsgräns, alltså även efter 3.7.2022. Märkningen kommer leda till förvirring för konsumenten eftersom i det svenska insamlingssystemet skall de flesta av dessa muggar som märks med "innehåller plast" lämnas i återvinningen för papper. Vi förutsätter att den bild som finns i den delegerade akten anses omfatta de 4 punkter av information som behövs på muggen. Då utredningens förslag inte helt överensstämmer med genomförandeförordningen uppstod frågan om vilka krav som kommer att gälla. Naturvårdsverket har på en fråga från näringslivet svarat att *"Sverige kommer inte att ställa andra krav än de som finns i EU-förordningen 2020/2151. Detta innebär att om en producent märker sina produkter i enlighet med EU-förordningen 2020/2151 så uppfyller producenten märkningskraven."* Därför anser vi att det är viktigt att kommande lagstiftning stämmer överens med genomförandeförordningen

1. att muggen innehåller plast,
2. hur muggen i enlighet med avfallshierarkin i 15 kap. 10 § miljöbalken ska hanteras när den blivit avfall,
3. de sätt att bortskaffa muggen som ska undvikas, och
4. de negativa miljöeffekter som nedskräpning eller annat olämpligt bortskaffande av muggen ger upp-hov till.

Kapitel 12.1 Information skall ges till konsumenter om att produkten är en engångsplast produkt och avfallshantering.

Livsmedelsföretagen finner det märkligt att de märkningskrav som ställs på muggar i 41a§ enligt författningskommentarerna inte uppfyller de informationskrav som ställs i 71a§ då skillnaden mellan 41a§ ” de sätt att bortskaffa muggen som ska undvikas” och i 71a§ skall de informeras om ” hur produkten ska hanteras när den blir avfall” är marginell och att konsumenten då den fick muggen fylld på säljstället informerades om återanvändningsbara alternativ i enlighet med krav i kapitel 8.1.

Vi vill även lyfta fram att för de flesta färdigförpackade livsmedel i flexibla omslag finns det inte några återanvändbara alternativ som skulle leva upp till de hygienkrav som finns för livsmedel. Många livsmedelsföretag märker dessutom redan idag frivilligt sina produkter med en symbol om att man inte skall skräpa ned och hur förpackningen skall sorteras. Vi förutsätter att informationen som krävs utöver denna ofta redan befintliga information som är relevant för de olika typerna av engångsprodukter kan lämnas digitalt.

Liknande symbol används idag för att uppmäna konsumenter till att slängs skräp på rätt ställe.

Kapitel 14 Krav på att förpackningar skall kunna materialåtervinnas

Livsmedelsföretagen anser att detta är en genomgripande och tvingande förändring av modellen för hur förpackningar cirkulera på marknaden jämfört med idag. Det behövs därför en konsekvensutredning av detta specifika förslag.

Som det tydligt uttrycks i promemorian på sidan 334 så kommer förslaget som de nu är skrivet innebära att insamlingssystemen/materialbolagen kommer avgöra vilka förpackningar som kan användas.

Livsmedelsföretagen tycker inte detta blir rimligt eftersom valet av förpackning måste styras av livsmedlets behov av skydd för att livsmedelssäkerheten skall uppnås och matsvinnet minimeras.

Materialbolagens kompetens är inte livsmedelssäkerhet. T.ex. kan vissa produkter inte ha bågare av PP eller PET eftersom produkten producerar ett gasövertryck vid syring som måste släppas ut genom ett permeabelt material, såsom styren eller plastförstärkt kartong. Det behöver därför klargöras vad som avses med uttrycket ”inte obetydligt förlänga hållbarheten”. Det är också oklart med som kommer ha sista ordet i denna bedömning.

Att direkt tillämpa ett krav på 75% materialåtervinningsbarhet för livsmedelsförpackningar riskerar att leda till ökad plastanvändning, ge överdimensionerade förpackningar samt en ökad kostnad, sämre konkurrenskraft och kapitalförstöring om nya maskiner ska skrotas om man pga kravet t.ex. inte väljer ett tunnare material som skulle leda till mindre plastanvändning men som också skulle ha konsekvensen att man inte längre skulle nå gränsen för 75% materialåtervinningsbarhet eller att plasten byts ut till material med en större miljöpåverkan.

T.ex. kommer återvinningen av plastförstärkt kartong att förbättras så att även plastandelen kan återvinnas, men det kan ta längre tid än tre år. När sådan återvinning är etablerad kan även plastförstärkt kartong återvinnas, oavsett om innehållet papper är 55 - 75% eller mer än 75%. Att sätta ett krav om 75% innebär att många förpackningar av vätskekartong, kartongbägare och papperslaminat

inte kan brukas, vilket medför återgång till plast eller överdimensionerad kartong/pappersdel. I praktiken kan ett krav på 75% materialåtervinningsbarhet bli 100% om teknik saknas att avskilja de "25%-en". Det är viktigt att kravet inte hindrar innovation av nya materialslag och förpackningstyper och på så sätt konserverar nuläget.

Eftersom svenska livsmedelstillverkare importerar en stor del av sina plastförpackningar är det viktigt men en internationell harmonisering av vad som anses vara återvinningsbart material annars kommer förslaget sannolikt att försvåra industrins förmåga att operera på EU-marknaden om inte ett harmoniserat krav på EU-nivå tas fram. För att undvika att kravet blir ett handelshinder är det viktigt att denna fråga behandlas och beslutas först på EU-nivå och ett harmoniserat krav som kan implementeras i alla EU-länder fastläggs innan man fastställer ett specifikt krav som enbart gäller i Sverige.

Kapitel 15 Krav på återvunnenplast i dryckesflaskor

Livsmedelsföretagen anser att det är bra att återvunna innehållet beräknas som ett genomsnitt under ett kalenderår (massbalans)

Kapitel 18.2 Naturvårdsverket får tillsynsansvar för utökat producentansvar

Livsmedelsföretagen anser att det är bra att en myndighet har tillsyn för hela landet. Det borde underlätta för att få en likvärdig kontroll. NV får dock kraftigt ökat tillsynsansvar kapacitet och kompetens kan vara en utmaning åtminstone i början.

Kapitel 19 Sekretess

Livsmedelsföretagen anser att det är bra sekretess om enskilda affärs – eller driftförhållanden, uppfinningar och forsknings-resultat har tagits med i förslagen.

Kapitel 20.2 straffansvar för ringa nedskräpning

Livsmedelsföretagen anser att det är bra att lagen om förbud mot nedskräpning skärps så att även ringa nedskräpning omfattas. För att denna skärpning skall ha någon effekt och så att konsumenterna bidrar till att nedskräpningen minskar behöver fler lagföras.

Kapitel 20.3 Miljösanktionsavgifter

Livsmedelsföretagen anser att införandet av miljösanktionsavgiften som är kopplad till märkningskravet i Engångsplastdirektivet behöver skjutas upp minst till 3/7 2022 eftersom både den delegerade akten och vägledningen blev kraftigt försenade. I detta sammanhang är det också viktigt att både företag och myndigheter har en gemensam tolkning av vad övergångsreglerna är.

Kapitel 21 Renhållningsavgift till information

Livsmedelsföretagen anser att detta förslag leder till både regel- och administrativt krångel samt saknar företagsperspektiv. Promemoria föreslå nedskräpningsavgifter i kapitel 10.4 som skall fördelas ut till kommunerna införs dessa avgifter borde de rimligtvis även både räckta till och täcka kommunerna kostnad för att informera om avfallshantering speciellt då detta är något som kommunerna gör redan idag.

Portionssnus

Eftersom snus regleras som ett livsmedel lämnar Livsmedelsföretagen här våra samlade kommentarer om det som berör portionssnus.

Portionssnus omfattas inte av EU:s engångsplastdirektiv. Några tillverkare har dessutom sedan flera år infört ett uppsamlingslock för alla våra dosor med portionssnus, som underlättar för konsumenten att förvara använda portioner så att de inte slängs i naturen eller på gatan.

Box 556 80, 102 15 Stockholm
M: info@li.se
T: 08 -762 65 00

Den föreslagna nedskräpningsavgiften drabbar tillverkare av portionssnus oproportionerligt hårt, eftersom varje producent betalar en nedskräpningsavgift baserat på antalet produkter producenten släpper ut på den svenska marknaden. Det är inte heller troligt att det som utredningen identifierat som plast i portionssnuspåsen kommer omfattas när vägledningen om vad som anses vara en engångsplastprodukt är publicerad.¹

Utredningen beaktar inte att vissa produkter, däribland portionssnus, redan är belagda med punktskatter avsedda att täcka negativa samhällseffekter. I första hand bör de statliga medel som kommer från existerande punktskatter användas för att bekosta uppstädning, innan man inför nya avgifter på snus. Då snusproducenterna betalade ca 3,5 miljarder kronor år 2020 i punktskatt anser vi att proportionalitetsprincipen inte kommer till uttryck i detta förslag.

Utredningens slutsatser baserade på ett osäkert och ibland direkt felaktigt faktaunderlag, både när det gäller kostnaden för uppstädning och för portionssnusmarknadens storlek.

Utredningens definition av portionssnus täcker inte en viss typ av läkemedelsklassade rökavvänjningsprodukter, ofta kallade munhålepulver. De är omslutna av papper av samma typ som portionssnus, och är för blotta ögat omöjliga att skilja från portionssnus. Tillverkare av portionssnus riskerar därför att belastas av uppstädningskostnader som ska hänföras till läkemedelsproducenter.

Stockholm 2021-03-15

Marie Rydén
Näringspolitisk expert

T: 072 - 4526537
M: marie.ryden@li.se

¹ In addition, some applications of polymeric material that have clear ancillary functions and cannot function as a main structural component of final products, like paints, inks and adhesives are explicitly excluded from the scope of the Directive as referred to in Recital 11 and therefore should not render a final product to which they are applied to a single-use plastic product. Från utkast till vägledning 20200624